

Tutu nuu' ña ni ke'i San Pedro kua'an nda'a' ne ni nakaxin Ndiosí

Ti'vi' ra cha'an' nia

¹ Yu'u nduu' Pedro, te Jesucristo ni tianu' yu'u sania'á i ichi' a. Ti'vi' i cha'an' ndo'ó, ne ndiee' tuku xaan', ne ni xitia i'nu nuu' ñu'u' ña nani' Ponto, xiin' ñu'u' Galacia, xiin' ñu'u' Capadocia, xiin' ñu'u' Asia, xiin' ñu'u' Bitinia. ² Te yuva' e' Ndiosí ndii, ni nakaxin a ndo'ó saa nii' ni chituni' a ndee xta'an' te ndasanduú Espíritu Santo ndo'ó kuenta Ndiosí, te kandixa' ña'a' ndo', te xiin' ní' Jesucristo kunduú ndo' ne ndoqo nimá. Te i'in kivi' kua'an na sañu'u' na Ndiosí ndo'ó, te na taxí ya'a tu a ña maní' koqo xiin' ndo'.

Ni taxí Ndiosí ña ndiatu' ini e' ña kundiee e' xiin' a naá kivi'

³ Ka'nu' va ña nduu' Ndiosí, yuva' xto'o e' Jesucristo. Te xa'a' a ña kuvita xava'a ini a xa'a' e' ndii, ni kaku e' tuku ichi' ni xaa a, te ni natijn e' ña ndiatu' ini ndituni' e' xa'a' ña ni natjaku Jesucristo. ⁴ Te natijn e' ña kōo' kivi' te'í, te kōo' kivi' tu tiví' a, te sakan' tu kōo' kivi' ndi'i' ña ndatun' a ña yoo tu'va xa'a' e' xaa' Ndiosí ndivi'. ⁵ Te xiin' ña ndiee' Ndiosí xito' a ndo'ó xa'a' a ña ini ndo' xini ña'a' ndo' ndee xaa ña natijn ndo' ña sakakú xachi' a ndo'ó, ña xa yoo tu'va natijn ndo', te nia'a ña'a' a ndee kivi' so'o' ndi'i'. ⁶ Xa'a' a jaan' na na va'a va kuní ndo' tee' ndee

ndo'o' kua'a' ndo' ndee vitin ki'in' nuu' tundo'o' iin kanj'. ⁷ Sakan' ña xiin' tundo'o' jaan' nia'a ndo' ña ndee naa oro vi' nduu' ña inji ndo' jaan'. Sakan' ña oro ndii, tee' ndee ña ndoñu'u' nduu' a ndii, saxka'ndiá te yivi' a nuu' ñu'u te kuni ra naa' oro ndi'i xna'a nduu' a. Te ña inji ndo'ó jaan' ndii, ndiaa ya'vi' ya'a ka a te sakan' oro, te naa' kiee va'a a nuu' tundo'o' ndii, xata'an natiin ndo' ña ndatun' xiin' ña tiin' ka'nu' xiin' ña va'a saa Jesucristo kii' nandiko' a. ⁸ Tee' ndee ni xini nduchi' nuu' ndo' a ndii, ndani ña'a' ndo'. Tee' ndee küvi kuni ña'a' ndo' vitin ndii, inji ndo' xini ña'a' ndo'. Te va'a xava'a kuni ndo', te ndee küvi ka'an ndi'i ndo' saa kuni ndo'. ⁹ Sakan' ña natiin ndo' ña va'a xa'a' a ña inji ndo' jaan', te ña jaan' nduu' ña kaku nimá ndo' nuu' kuachi ndo'.

¹⁰ Te ni ka'an tiakú tu'un Ndiosí ndii, ni ka'an ra ña ndani mii' Ndiosí ndo'ó, sakan' ña ni sakuaan ndi'i ra, te ni xika tu ra kundani ra saa saa Ndiosí te sakakú a yoo'. ¹¹ Te ni xika tu ra kuni ra amaa koo ña jaan' xiin' saa xka'ndia a, sakan' ña Espíritu mii' Cristo ni naa nimá ra, te ni nia'a ña'a' a xa'a' ña jaan', te ni sakuni' ña'a' a ndee ña kuni ka koo ña kundo'o' Cristo, ña kixin sakakú yoo', xiin' xa'a' ña ndatun' xava'a, ña natiin a kii' ndi'i kundo'o' a tundo'o' jaan'. ¹² Te ni sakuni' a te jaan' ña süu' xa'a' ña va'a mii' ra ni ka'an ra ña jaan', süu' jaan' ndii xa'a' ña va'a yoo' ni ka'an ra a. Te ña jaan' nduu' tu ña ni ka'an te yivi', te ni ka'an ndoso' tu'un va'a nuu' ndo' xiin' ña ndiee' Espíritu Santo, ña ni tianu' Ndiosí ndee ndivi'. Te ndee sakuu' ángele, ña xika' nuu' nuu' Ndiosí ndii, kuni kuni a ña jaan'.

Kaka ndoo e' xiin' sakuu' ña xaa' e' ndee naa xaa' mii' Ndiosí

¹³ Sakan' na kuii' koo tu'va ndo' xiin' ña xanini ndo', te koo ñu'u' ini va ndo', te kundiatu ndi'i tu ini ndo' xa'a' a ña ndani mii' Ndiosí ndo'ó kii' kixin tukuu Jesucristo. ¹⁴ Ndee naa xaa' si'e, ña saxinú ña ña ka'an yuva' si'i' ña ndii, nii' sakan' tu kuni a saxinú ndo'ó ña ka'an Ndiosí, ña kaka ka ndo' saa ni xika ndo' kii' tia'an kundani ndo' xa'a' Ndiosí. ¹⁵ Süu' jaan' ndii kaka ndoo ndo' xiin' sakuu' ña xaa' ndo' ndee naa xaa' mii' Ndiosí, ña ni kana yoo', sakan' ña ña jaan' ndii, ña ndoo nduu' a. ¹⁶ Sakan' ña yoso' a nuu' tutu Ndiosí mii' ka'an a ndii: "Kaka ndoo ndo', sakan' ña ña ndoo nduu' yu'u", kachi a.

¹⁷ Sakan' na kuii' naa' nakuni ndo'ó ña Ndiosí nduu' yuva' ndo' ndii, kuni a kaka ndo' tiin' ka'nu' ña'a' ndo', ña xika' nuu' ndo' iin yivi' yo'o', sakan' ña ña jaan' nduu' ña sana'má ndaku yoo' xa'a' ña xaa' i'in e', te nakaxin a ne yivi'. ¹⁸ Te xiní kaxi' ndo' saa ni sandoó ndiká Ndiosí yoo' nuu' ña ni xika saka e' saa ni saya'á ne xii' yata' e' nuu' e'. Süu' ni xaa a sakan' xiin' ña ndoñu'u' naa ña nduu' oro, uun plata. ¹⁹ Süu' jaan' ndii xiin' ña ndatun' xava'a ña nduu' ní' Cristo, ña ni xitia xa'a' kuachi e', ni xaa Ndiosí ña jaan'. Sakan' ña Cristo jaan' ni nduu' ndee naa mbee, ti' nasoko' ne yivi' nuu' Ndiosí, ti' ndatun' va, te kuasa' kui'e ri' ndee sie. ²⁰ Te xa ni chituni Ndiosí ndee kii' tia'an kua'a iin yivi' ña Cristo jaan' saa चुун jaan'. Ndisu vitin, ña xa kua'an ndi'i' kivi' ndii, ni satuvi' ña'a' a xa'a' ña va'a yoo'. ²¹ Te xa'a' a ña ni xaa Cristo, ini ndo'ó xini

ndo' Ndiosí, sakan' ña ni sanatiaku ña'a' a, te ni ki'in ka'nu' ña'a' a ndivi', sakan' te ini ndo' kuni ndo' Ndiosí, te xa'a' ña jaan' kuiti' kundiatu ini ndo'.

²² Te vitin, ña xa ni ndasandoo Ndiosí nimá ndo' xa'a' a ña ni kandixa' ndo' ña ndixa xa'a' Jesús ni xaa Espíritu, te kundani ta'an' ndo' xiin' iin kanii' nimá ndo' ndii, na kundani ta'an' ndo' xiin' ña ndoo nimá ndo'. ²³ Kuachj ndii xa ni kaku ndo'ó tuku ichi', te süu' ni kaku ndo' naa ni xaa kii' ni sakaku' si'i' ndo' ndo'ó. Süu' jaan' ndii ni kaku ndo', te kutjaku xachi' ndo' saa tu'un Ndiosí. Te tu'un jaan' ndii, ña yoo tiaku nduu' a, te köo' kivi' ndoñu'u' a. ²⁴ Xa'a' a jaan' na yoso' a nuu' tutu Ndiosí mii' ka'an a ndii:

Ne yivi' ndii, ndee naa ku'u nduu' nia.

Te ndee naa ita ku'u jaan' nduu' ña ka'nu' nia.

Te ku'u jaan' ndii, ichi a, te koyó tu ita a.

²⁵ Ndisu tu'un xto' o e' Ndiosí ndii, köo' kivi' ndoñu'u' a.

Sakan' yoso' a. Te ña yoso' jaan' nduu' tu'un va'a, ña ka'an xa'a' Jesús, ña ni ka'an ndoso' ndu nuu' ndo'.

2

¹ Xa'a' a jaan' na nakoo ndo' sakuu' ña kini yoo ini ndo', te nakoo tu ndo' sakuu' ña xini xa'an', xiin' ña xasuvi' xiin' mii', xiin' ña ndasi' nuu' ndo', xiin' sakuu' ña kania'a ndo' xa'a' ne yivi'. ² Saa nii' xaa' ña kuañu'u, ña xikan va ini a xa'a' lechin si'i' a ndii, nii' sakan' tu kakan va ini ndo'ó xa'a' ña ndixa, ña taxi' Ndiosí, te xiin' ña jaan' kua'nu ndo' ña ndiatu' ndo' kivi' ña sakaku'

Ndiosí ndo'ó, ³ sakan' ña xa ni xito ndo' ña va'a va kuu' xto'o e'.

Cristo nduu' ndee naa yuu' xa'a' vi'e

⁴ Te kuyatin ndo' nuu' Jesucristo, ña nduu' ndee naa iin yuu', ña tiaku, te yuu' jaan' ndii, ni nakoo te yivi' a, ndisu Ndiosí ndii, ni nakaxin ña'a' a te nduu' a iin yuu' ndatun' va. ⁵ Sakan' tu ndo'ó ndii, ndee naa yuu' tiaku nduu' ndo'. Te xa'a Ndiosí iin vi'e a xiin' ndo' te kunduu ndo' iin ti'vi sutu nditja mii' a, te nasoko' ndo' ña xtani va Ndiosí, ña natiin' a xa'a' ña ni xaa Jesucristo. ⁶ Naa yoso' a nuu' tutu Ndiosí mii' ka'án a ndii: Koto ndo', chindu'u' i iin yuu', ña kua'an xiki' vi'e, ñuu Sión.

Te yuu' jaan' ndii, yuu' kuu' nuu' nduu' a, te ni nakaxin ña'a' i te nduu' a iin yuu' ndatun' va, te yoo ka ini xini ña jaan' ndii, koo' kivi' saka'an' xiin' mii' ña.

Sakan' yoso' a. ⁷ Te ña nduu' ndee naa yuu' jaan' ndii, ña ndatun' nduu' a nuu' ndo'ó, ne ini xini ña'a'. Ndisu nuu' ne ini xini ña'a' ndii, nduu' a ndee naa yoso' a nuu' tutu Ndiosí ndii:

Yuu', ña ni nakoo te xa'a vi'e ndii, yuu' nuu' ña tiin' xa'a' vi'e ni nandu a.

⁸ Te yoso' tu a nuu' tutu Ndiosí ndii:

Xiin' yuu' jaan' kaki'i ne jaan', te ña jaan' saa sakan' te xaa ña ñu'u'.

Sakan' yoso' a. Sakan' ndo'o' ña xa'a' a ña kändixa' ña ña yoso' nuu' tutu Ndiosí, te xa ña jaan' chituni Ndiosí kundo'o ña.

Ne ñuu Ndiosí nduu' yoo'

9 Ndisu ndo'ó ndii, ne yivi', ne xa ni nakaxin Ndiosí, nduu' ndo', te nduu' ndo' sutu xika' nuu' nuu' a, te xa nditia mii' kuiti' a nduu' ndo', te xa kuenta mii' kuiti' tu a nduu' ndo' te ka'an ndoso' ndo' xa'a' chuun va'a koo' chukuu' ña ni xaa ña ni kana ndo'ó jaan'. Te ña jaan' ndii, ni tava' a ndo'ó nuu' ichi' ña jin yavi, te ni ko'ni a ndo'ó nuu' ichi' a, ña yie' ndatun' va. 10 Ndo'ó, ña nuu' ndii, ndee ni nduu' ndo' jin ti'vi, ndisu vitin ndii, ni nandu' ndo' kuenta Ndiosí. Te sakan' tu ni kuvita ini a xa'a' ndo' ña nuu', ndisu vitin ndii, xa kuvita ini a xa'a' ndo'.

11 Ñani ta'an' maní i, xa'a' a ña nduu' ndo' ndee naa ne ndiva'a, ne xka'ndia kua'an jin yivi' ndii, ka'an nda'vi i xiin' ndo' ña taxí ndo' keta va'a ña ndioo' ini jin' ndo', ña kuun' ta'an' xiin' ña va'a ña kuni nimá ndo'. 12 Te va'a ku' ndo' tein ne tuku', ne ini xini Jesús, sakan' te tee' ndee kanja'a ne jaan' xa'a' ndo' ndii, kuni nja ña va'a ña xaa' ndo' jaan', te saka'nu' nja Ndiosí kii' nakan a kuenta nuu' sakuu' ne yivi'.

Saxinu ndo' ña ka'an sakuu' te xa'ndia chuun'

13 Te xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta xto'o e' ndii, saxinu ndo' ña ka'an sakuu' te xa'ndia chuun' kuenta jin yivi', naa kuu' rey, te xa'ndia chuun' ka'nu' kuu' nuu', 14 xiin' naa kuu' nda'a' xa'a' ra, te tianu' ra sando'o' ne xaa' ña nja'a, te tiin' ka'nu' ra ne xaa' ña va'a. 15 Kuachi ndii kuni Ndiosí ña xiin' ña xaa' ndo' ña va'a, koo' ña kuví ka'an ne kuu' kaxi' xa'a' ndo'. 16 Ña jaan' na xika' ndika' ndo' ni xaa' Ndiosí, ndisu tiin' ndiaa ndo' ña xika' ndika' ndo' jaan' te saa ndo' ña nja'a, süu' jaan' ndii tiin' ndo' a te kaka nuu' ndo' nuu'

Ndiosí kuṭi'. ¹⁷ Ña jaan' na kuii' tjin ka'nu' ndo' sakuu' ne yivi', te kundani ndo' ne ini xini Jesús xiin' ndo', te kuyi'vi ndo' Ndiosí, te tjin ka'nu' ndo' rey.

Ña kuní a saa ne ni ke'vi xachuun' nuu' xto'o nia kii' mii' kuu' ra xiin' nia

¹⁸ Ndo'ó, ne ni ke'vi xachuun' nuu' xto'o ndii, saxinu ndo' ña kuní ne jaan', te tjin ka'nu' ndi'i ña'a' ndo'. Te süu' xiin' xto'o ndo', ne va'a, ne vita kuu' ini kuṭi' saa ndo' ña jaan', süu' jaan' ndii saa tu ndo' a xiin' xto'o ndo', ne nia'a, ne mii' kuu' xiin' ndo'. ¹⁹ Kuachi ndii jin ña ndiaa ya'vi' nduu' a nuu' Ndiosí naa' xa'a' a ña kuni saxinú ndo' ña kuní a kundieni ndo' ña sando'o' xto'o ndo' ndo'ó tee' ndee köo' jin xa'a'. ²⁰ Naa' xa'a' a ña xaa' ndo' kuachi, te sando'o' xto'o jaan' ndo'ó, te kundieni kuie ndo' nuu' ña jaan' ndii, kuäsa' ndiaa ya'vi' xachi' a jaan'. Ndisu naa' sando'o' ne jaan' ndo'ó xa'a' a ña xaa' ndo' ña va'a, te kundieni kuie ndo' nuu' a ndii, jin ña ndiaa ya'vi' nduu' a nuu' Ndiosí. ²¹ Te xa xa'a' ña jaan' ni kaña Ndiosí ndo'ó, sakan' ña sakan' tu ni ndo'o' Cristo xa'a' e', te ni nia'a a yoo' saa kuní a kundikun e' ichi' ña ni xika a. ²² "Ña jaan' ndii, köo' kivi' ni xaa' a kuachi, te ni ndee ni ka'an tu a tun vixi." ²³ Te kii' ni kaña'a ne yivi' xiin' a ndii, ni kaña'a ña jaan' xiin' nia, te kii' ni sando'o' ña'a' nia ndii, ni ka'an a ña kani ña'a' a, süu' jaan' ndii ni sanakua'a a sakuu' ña ndo'o' a nda'a' Ndiosí, ña sana'má ndaku ne yivi'. ²⁴ Te mii' Cristo ni nacha'vi xiin' ñu'u' nde'i a xa'a' kuachi e' nuu' krusín, sakan' te kunduu e' ndee naa ne ni xi'i nuu' kuachi jaan', te kutiaku e', te

saa e' ña ndaku ña kuní Ndiosí. Te xa'a' a ña ni tuxu'vi a ni nda'a e'. ²⁵ Kuachi ndii ni xika ndo' ndee naa mbee, ti' ni xitja i'nu. Ndisu vitin ndii, xa ni nandiko' ndo' nuu' ña paxto e', ña xito' nimá ndo'.

3

Ña kuní a saa sakuu' ne yivi', ne xa ni tunda'a'

¹ Nii' sakan' tu ndo'ó, ne yoo ii' ndii, koto ka'nu' ndo' ra, sakan' te naa' kändixa' ra tu'un va'a ndii, kuví nama ra nimá ra xa'a' ña kuu' ndo' jaan', te ndee kuni a ña ka'an vi' ndo' xiin' ra ² kii' kuni ra saa xika' ndoo ndo' xiin' saa xito' ka'nu' ña'a' ndo'. ³ Na ndasandatun' ya'a ndo' iin' ndo', naa kuu' ña kachi'i' ndo' xixi' xini' ndo', xiin' ka'a va'a oro ña ndondia iin' ndo', xiin' toto ya'vi, ña ni'nu' ndo'. ⁴ Süu' jaan' ndii nimá ndo' ndasandatun' ndo' xiin' ña kuasa' tivi', ña nduu' ña va'a nimá ndo', xiin' ña maso ndo'. Ña jaan' nduu' ña ndiaa ya'vi' xna'a nuu' Ndiosí. ⁵ Sakan' ña xta'an' ndii, sakan' ni ndasandatun' xiin' mii' ña'a', ne nduu' kuenta Ndiosí, ne ni ini xini ña'a', te ni xito ka'nu' nja ii' nja. ⁶ Naa ni xaa Sara, ña ni xito ka'nu' a Abraham, te ni ka'an a' ña xto'o a' nduu' ra. Te ndo'ó ndii, ndee naa si'e ña' jaan' nduu' ndo' naa' xaa' ndo' ña va'a, te xika' ni'vi ndo' iin yivi'.

⁷ Te sakan' tu ndo'ó, te yoo ña si'i ndii, kundjaka ña'a' ndo' xiin' ña xini tuní, te tijn ka'nu' ña'a' ndo' xa'a' a ña nduu' nja ne ii' ka. Sakan' ña samanij' tu Ndiosí ne jaan' xiin' ndo' kivi' ñuu ña köo' kivi' ndi'i'. Te kii' xaa' ndo'

sakan' ndii, köo' ña tiasj nuu' ndo' kii' ka'án ndo' xiin' Ndiosí.

Va'a ka kundo'o e' xa'a' a ña xaa' e' ña va'a, te sakan' xa'a' a ña xaa' e' ña vā'a

⁸ Sakan' na kuii' kuni a ña kundiee maní' xiin' ta'an' ndo', te koq ka'nu' iní' ndo' kuní' ta'an' ndo', te kundani' ndo' ne yivi' ndee naa ta'an' mii' ndo', te kuvita iní' ndo' xa'a' ta'an' ndo', te va'a koq nimá' ndo' kuní' ta'an' ndo'. ⁹ Te sanandiko' ndo' ña vā'a nuu' ne yivi' xa'a' ña vā'a ña xaa' nja xiin' ndo'. Te ni ndee sanandiko' ndo' ña kanja'a ne yivi' xa'a' ndo'. Süu' jaan' ndii kakan' ndo' nuu' Ndiosí te sañu'u' ña'a' a, sakan' ña ndo'ó ndii, ni kana Ndiosí ndo'ó te natijn' ndo' ña sañu'u' a xa'a' a ña xaa' ndo' jaan'. ¹⁰ Kuachi' ndii yoso' a nuu' tutu Ndiosí mii' ka'án a ndii:

Yoo ka kuni kutiaku va'a,
te kaka sii' iní' nja iin yivi' ndii,
na koto nja yaa' nja, te kanja'a nja xa'a' ne yivi',
te na koto tu nja yu'u' nja, te ka'án nja tun vixi,
¹¹ te na kuxioo nja nuu' ña nja'a,
te saa nja ña va'a.

Te na nduku' nja ña kundiee maní' nja xiin' ne yivi',

te saa nja a xiin' iin kanii' nimá nja.

¹² Kuachi' ndii xito' ndoso' xto'o e' ne xachuun' ndaku,

te xini so'o tu a ña ka'án nja xiin' a,

ndisu xito' xi'é a ne xaa' ña nja'a.

Sakan' kachi a.

¹³ Köo' saa xachi' ña vā'a xiin' ndo' naa' sanduxa' ndo', te saa ndo' ña va'a. ¹⁴ Ndisu naa' sando'o' ne yivi' ndo'ó xa'a' ña xachuun' ndaku ndo' ndii, sañu'u' va Ndiosí ndo'ó. Xa'a' a jaan'

na küyivi'vi ndo' ne yivi' jaan', ni ndee kündi'ni tu ndo'. ¹⁵ Süu' jaan' ndii tijn ka'nu' ndo' xto'o e' Ndiosí xiin' nimá ndo'. Te koo tu'va ndo' sakuu' ichi' te nakujin ndo' nuu' sakuu' ne ndatu'un' ndo'ó xa'a' ña ndiatu' ini ndo'. Te kij' xaa' ndo' sakan' ndii, maso kuu ndo' xiin' ne jaan', te tijn ka'nu' tu ña'a' ndo'. ¹⁶ Te xiin' ña jaan' xiní ndo' ña köo' ndee iin xa'a' ña kuvj tijn kuachi nja ndo'ó. Sakan' te ne kanja'a xa'a' ndo' xa'a' ña va'a ña xaa' ndo' xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta Cristo ndii, kuka'an nuu' nja. ¹⁷ Ña jaan' na kuii', naa' kuní Ndiosí ña kundo'o e' xa'a' a ña xaa' e' ña va'a ndii, va'a ka nduu' a te sakan' kundo'o e' xa'a' a ña xaa' e' ña va'a. ¹⁸ Sakan' ña Cristo ndii, xa unta' sakan' kujti' ni xi'i a xa'a' kuachi e', te ña jaan' ndii, ña köo' kuachi nduu' a, te ni xi'i a xa'a' yoo', ne ndiso' kuachi, sakan' te ku'un ndiaka a yoo' nuu' Ndiosí. Ña ndixa nduu' a ndii, ni xi'i xna'a ñu'u' nde'i a, ndisu ni natiaku espíritu a. ¹⁹ Sakan' te ni xa'an a, te ni ka'an ndoso' a nuu' nimá ña ndasi i'nu. ²⁰ Te ña jaan' nduu' nimá ne yivi', ne ni xijn kandixa' ña ka'an chuun' Ndiosí ni ndiee iin yivi' xta'an' kij' ni xika Noé iin yivi'. Tee' ndee ni ndiatu kuie ini a xa'a' nja kij' xa'a' Noé jaan' tundo'o chie ndii, ndia'vi' kujti' ne yivi' ni kaku xiin' tundo'o' jaan' kij' ni kixin tikui savi' jaan'. Unja ta'an kujti' nja nduu' ne ni kaku ña sakuu' nja. ²¹ Te tikui jaan' ndii, ka'an ndiaa ra' xa'a' ña chichi' e' kuenta Cristo, te xiin' ña jaan' ni sakakú Ndiosí yoo' vitin. Te ña chichi' e' jaan' ndii, süu' kuenta ña natia' e' iin e' nduu' a, süu' jaan' ndii iin nuu' ña taxi' e' kuento e' nuu' Ndiosí xiin' iin kanii' nimá e'

nduu' a, te xa'a' a ña ni ñatiaku Jesucristo, na ni sakakú a yoo'. ²² Te ña jaan' ndii, ni ndaa a ndivi', te ndu'u' a xiin' kua'a Ndiosí. Te sakuu' ángele, xiin' sakuu' ña kumi' ndiee', xiin' sakuu' ña kumi' ña ndiee' yoo nda'a' Jesús.

4

Käka ka e' naa xika' ne ñini xini Jesús

¹ Xa'a' a ña ni ndo'o Cristo xiin' ñu'u' nde'i a xa'a' e' ndii, nii' sakan' tu kuní a koq tu'va ndo'o te kundo'o ndo', sakan' ña ña ni ndo'o xiin' ñu'u' nde'i a ndii, xa ni sandi'i' a kuachi e'. ² Te vitin, ña kuu' saa' tiaku ka e' ndii, na kaka e' xaa' e' ña kuní Ndiosí, te süu' kaka e' saa e' ña ndioo' ñini e', ña nduu' kuenta ñin yivi'. ³ Vikuijn ndo' ña xaa' ndo' ña xtani ne tuku', ne ñini xini Jesús, ña ni xaa' ndo' xta'an' kij' ni nduu' ndo' ne ni xika' xaa' ña kiji kuu' xiin' ñin' ndo', xiin' ña kiji ña ndioo' ñini ndo', xiin' ña xini, xiin' ña xa'a' ndo' vjiko' loco, xiin' ña ndiee' sii' ndo' te xini va' ndo', xiin' ña xaka'nu' ndo' ndiosí saka, ña kuäsa' kuní. ⁴ Ndisu vitin ña xaa' ka ndo' ña kiji naa ña xaa' ne jaan' ndii, siin' kuu' ndo' tuu ñia, sakan' na kanja'a' ña xa'a' ndo'. ⁵ Ndisu ne jaan' ndii, naá kivi' kuní a ña ñataxi ña kuenta nuu' Ndiosí, ña xa' yoo tu'va, te sana'má a ne tiaku, xiin' ne xa' ni xi'i. ⁶ Xa'a' a jaan' na ni xini so'o tu' ne xa' ni xi'i vitin tu'un va'a te kuví ñatijn ña kivi' ñuu' ña koq' kivi' ndi'i' tee' ndee ni xi'i ña ndee naa xi'i ndee ka ne yivi'.

Ka'án Pedro saq kuní a kuu' e', vitin ña xa kuyatin ndi'i' ñin yivi'

7 Xa kuyatin' kivi' ndi'i jin yivi'. Xa'a' a jaan' na koo ñu'u' ini ndo', te koo tu'va ndo', te ka'an ndo' xiin' Ndiosí. 8 Te ña ka'nu' ka ndii, kundani ta'an' xava'a ndo'. Kuachi ndii kij' xaa' e' ña jaan' xa'a' ne yivi' ndii, yoo ka'nu' ini e' xa'a' kua'a' kuachi nia. 9 Te na natjin ta'an' va'a ndo' vi'e ndo', te ka'an yu'u' ndo' kij' xaa' ndo' ña jaan'. 10 Te i'in ndo' ndii, kaka nuu ndo' nuu' inga ne yivi' xiin' i'in nuu' ña chuun ña ni taxí Ndiosí nda'a' ndo'. Te chindiee' va'a ndo' nia xiin' i'in ña chuun jaan'. 11 Xa'a' a jaan' na, ne ka'an ndoso' ndii, na ka'an nia saa nii' saka'an ña'a' Ndiosí kuiti', te ne xika' nuu' ndii, na kaka nuu nia xiin' ndiee' Ndiosí kuiti'. Te xiin' ña jaan' natjin Ndiosí sakuu' ña xaka'nu' xiin' nda'a' Jesucristo, ña xata'an natjin ña tiin' ka'nu' ña'a' e', xiin' sakuu' ña ndiee' ndee ndi'i ni kivi'. Sakan' na kunduu a.

Na nakuatia' e' kij' ndo'o' e' xa'a' a ña ini e' xini e' Cristo

12 Ñani ta'an' maní' i, nandaní ndo' kij' yoo tundo'o' chie va nuu' kivi' ñuu ndo', te kanini ndo' ña kuni a xka'ndia tundo'o' naa ña jaan' nuu' kivi' ñuu ndo'. 13 Süu' jaan' ndii nakuatia' va nimá ndo' xa'a' a ña ndo'o' ndo' ndee naa ni ndo'o' Cristo, sakan' te nakuatia' ya'a ka nimá ndo' kij' kuni ndo' nandiko' a jin yivi' xiin' ña ndatun' koo' chukuu' a. 14 Sañu'u' va Ndiosí ndo'ó naa' ka'an kiji ne yivi' xiin' ndo' xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta Cristo, sakan' ña naá Espíritu Ndiosí, ña ndatun' koo' chukuu', nimá ndo'. 15 Te naa' sando'o' ne yivi' yoo ka nduu' ndo'ó ndii, na kunduu a xa'a' a ña nduu' ndo' ne xa'ni' ne yivi',

uun xa'a' a ña nduu' ndo' ne kui'na', uun xa'a' a ña nduu' ndo' ne xaa' ndee ka nuu' ña ña'a, uun xa'a' a ña nduu' ndo' ne chi'ni' yu'u' nuu' a, mii' kōo' kana' ndo'ó. ¹⁶ Ndisu naa' ndo'o' yoo ka xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta Cristo ndii, kōo' xa'a' ña kũchani ndo', süu' jaan' ndii saka'nu' ndo' Ndiosí xa'a' a ña ndo'o' ndo' jaan' xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta Cristo.

¹⁷ Kuachi ndii xa ni xa'a' kivi' ña sana'má Ndiosí sakuu' ne yivi', te kuni a ña xi'na xa'a' a xiin' yoo', ne nduu' kuenta a, te naa' xi'na ka xiin' yoo' xa'a' a ndii, saa ka vi' tu kundo'o ne kuni kandixa' tu'un va'a xa'a' Ndiosí. ¹⁸ Kuachi ndii yoso' a nuu' tutu Ndiosí mii' ka'an a ndii:

Te naa' tundo'o' xava'a te kaku ne xachuun' ndaku ndii,
saa ka vi' tu kundo'o ne xaa' ña ña'a xiin' ne xaa' kuachi.

Sakan' kachi a. ¹⁹ Sakan' na kuii', yoo ka ndo'o' xa'a' a ña sakan' kuni Ndiosí ndii, na sanakua'a xiin' mii' ña nda'a' a, sakan' ña ña ni xa'a' jin yivi' ndii, saxinú a kuento ña taxi' a. Xa'a' a jaan' na ñako'o ndo' ña xaa' ndo' ña va'a.

5

Ka'an Pedro xiin' te xixa, te xito' ne nakayá xa'a' Jesús

¹ Kuni ka'an nda'vi i xiin' te xixa, te xito' ndo'ó, ne nakayá xa'a' Jesús, xa'a' a ña nduu' tu yu'u te xixa ndee naa te jaan', te ni xini nduchi' nuu' i ña ni ndo'o Cristo, sakan' tu natjin inga' i xiin' te jaan' ña ndatun' koo' chukuu' ña tui saa Ndiosí nuu' ku'un e'. ² Ka'an nda'vi i xiin' ndo' ña koto

va'a ndo' ne nduu' kuenta Ndiosí, ne ni taxí a nda'a' ndo' xito' ndo', te nduu' nja ndee naa mbee xito' ndo'. Te saa ndo' ña jaan' xiin' ña ndiee', ni ndee saa tu ndo' a xa'a' a ña too ndo' xu'un', süu' jaan' ndii saa ndo' a xa'a' a ña kuni kaka nuu ndo' nuu' ne ni taxí Ndiosí xito' ndo' jaan'. ³ Te küü ndo' ndee naa xto'o xiin' ne xito' ndo' jaan', süu' jaan' ndii kunduu ndo' ne nia'á ichi' Ndiosí nuu' ne jaan'. ⁴ Te kij' nandiko' ña paxto kuu' nuu' ndii, natijn ndo' corona ndatun' xava'a ña köo' kivi' tivi'.

Kani' kuento Pedro sakuu' inga ne ndikún Jesús

⁵ Ndo'ó, ne sava ndii, koto ka'nu' ndo' te xixa. Te sakuu' ndo' ndii, koto ka'nu' ta'an' ndo' xiin' ña nda'vi kuü nimá ndo'. Naa yoso' a nuu' tutu Ndiosí mií' ka'án a ndii: Nakasi Ndiosí nuu' ne ñuñu', ndisu ne nda'vi kuu' nimá ndii, chindiee' ña'a' a. Sakan' yoso' a.

⁶ Ña jaan' na kuii' ko'ni xachi' ndo' xiin' ña nda'vi kuu' nimá ndo' nda'a' ka'nu' koo' chukuu' Ndiosí, te tijn ka'nu' a ndo'ó kij' xaá kivi' ña ni chituní a. ⁷ Te nakoó ndo' sakuu' ña sandi'ni nimá ndo' nda'a' Ndiosí, sakan' ña ndi'ni ña jaan' xa'a' ña ndo'o' ndo'.

⁸ Koo ñu'u' ini ndo', te koo tu'va tu ndo', sakan' ña ña ndiva'a, ña ndasi' ta'an' xiin' e' ndii, xika' nduu' a yoo' ndee naa león kij' xiña ri' nanduku' ri' yoo kuví koko' ri'. ⁹ Te taxí ndo' ña ketá va'a ña ndiva'a jaan' nuu' ndo', te kujta ni'i va ndo' nuu' ña ini ndo' xini ndo' Jesús, sakan' ña xini ndo' ña ndo'o' tu inga ne ini xini Jesús iin kachi

nuu' tundo'o' mii' ka ndiee' ña iin yivi'. ¹⁰ Ndisu kii' ndi'i kundo'o' ndo' iin xa'a' ndii, mii' Ndiosí ndaşandaku nimá ndo' te kuĭta ni'i ndo' nuu' ichi' a, te kuĭta kutu' tu ndo'. Sakan' ña Ndiosí jaan' ndii, ndani mii' a yoo', te suvi a ni kana yoo' te kundiee e' ndee ndi'i' ni kivi' mii' ndatun' xava'a kaa' xa'a' a ña nduu' e' kuenta Cristo. ¹¹ Te Ndiosí na natĭin sakuu' ña tiin' ka'nu', xiin' sakuu' ña ndiee' ndee ndi'i' ni kivi'. Sakan' na kunduu a.

Ndei' Pedro, te ti'vi' tu ra cha'an'

¹² Xiní i ña Silvano ndii, iin te xika' ndaku ichi' Jesús nduu' ra, te jaan' ni chindiee' yu'u ni ke'i i tutu ña sie yo'o' te sandieni i ndo'ó, te taxi i ña kundani va'a ndo' ndee xa'a' xna'a nduu' a na ndani mii' Ndiosí yoo'. Ña jaan' na kuii' na kuĭta ni'i ndo' nuu' ña jaan'. ¹³ Ne ni nakaxin tu Ndiosí, ne nakaya xa'a' Jesús ñuu Babilonia ndii, ti'vi' ña cha'an' ndo'. Te sakan' tu ti'vi' Marcos, te nduu' ndee naa si'e i, cha'an' ndo'. ¹⁴ Te chito nuu' ta'an' sakuu' ndo' kuenta Jesús xa'a' a ña ndani ta'an' ndo' ndee naa ta'an' mii' ndo', te xiin' ña jaan' nakuatu ta'an' ndo'. Te na koo na ña maní' ña taxi' Ndiosí xiin' sakuu' ndo'ó, ne nduu' kuenta Jesucristo. Sakan' na kunduu a.

**El Nuevo Testamento en el Mixteco de
Ayutla**
**Mixtec, Ayutla: El Nuevo Testamento en el Mixteco
de Ayutla New Testament**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ayutla Mixtec

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

7e4f3497-fb83-5234-ac91-e00e1d534904